

સરદાર લિક્વીડ બાયોફર્ટીલાઇઝર

૧. સરદાર લિક્વીડ બાયોફર્ટીલાઇઝર શું છે ?

સરદાર લિક્વીડ બાયોફર્ટીલાઇઝર મૂળભૂત રીતે હવામાંનો નાઈટ્રોજન જમીનમાં સ્થાપિત કરતાં અથવા જમીનમાંનાં અલભ્ય ફોસ્ફરસ ને લભ્ય સ્વરૂપમાં ફેરવતા જીવંત સૂક્ષ્મ જીવાણુઓ ધરાવતું પ્રવાહી ખાતર છે.

૨. સરદાર લિક્વીડ બાયોફર્ટીલાઇઝર વાપરવાથી કયા ફાયદા થાય છે ?

- જીવાણુઓ દ્વારા થતો કેટલાક વૃદ્ધિવર્ધક દ્રવ્યોનો સ્ત્રાવ બીજ સ્ફુરણ તેમ જ છોડની વૃદ્ધિમાં મદદરૂપ થાય છે.
- જરૂરી પ્રમાણમાં રાસાયણિક ખાતરો ઉપરાંત ભલામણ મુજબ લીક્વીડ બાયોફર્ટીલાઇઝર વાપરવાથી જમીનની ફળદ્રુપતા વધે છે અને પાક ઉત્પાદનમાં વધારો મેળવી શકાય છે.
- કોઈપણ આડઅસર મુક્ત છે.
- સૂક્ષ્મ પિયત પદ્ધતિ દ્વારા પણ તેનો ઉપયોગ કરી શકાય છે.

૩. સરદાર લિક્વીડ બાયોફર્ટીલાઇઝર કેટલા સમય સુધી વાપરી શકાય ?

સરદાર લિક્વીડ બાયોફર્ટીલાઇઝર ઉત્પાદન તારીખથી ૧ વર્ષ સુધી વાપરી શકાય છે.

૪. સરદાર લિક્વીડ બાયોફર્ટીલાઇઝર કેટલા પ્રકારના અને કયા પેકીંગમાં મળે છે ?

સરદાર લિક્વીડ બાયોફર્ટીલાઇઝરના પ્રકાર અને પેકીંગ :

૧. એએટોબેક્ટર : ૫૦૦ મી.લી. અને ૧ લીટર
(ધાન્ય પાક, રોકડીયા પાક, શાકભાજીના પાક, ફૂલ પાક તથા બાગાયતી પાક માટે)

૨. એએસ્પિરીલમ : ૫૦૦ મી.લી. અને ૧ લીટર
(ધાન્ય પાક, રોકડીયા પાક, શાકભાજીના પાક, ફૂલ પાક તથા બાગાયતી પાક માટે)

૩. ફોસ્ફેટ સોલ્યુબીલાઇઝિંગ બેક્ટેરિયા : ૫૦૦ મી.લી. અને ૧ લીટર
(ભઘા પાક માટે)

૫. સરદાર લિક્વીડ બાયોફર્ટીલાઇઝર વાપરવાનું પ્રમાણ અને પદ્ધતિ કઈ ?

૧. બીજની માવજત : ૧ લીટર પાણીમાં ૧૦૦ મિ.લી. પ્રવાહી જૈવિક ખાતર લઈ, દ્રાવણ બનાવી, તેનો ૧૦ કિ. ગ્રા. બીજને ૫૮ આપી; બીજને છાંયાવાળી જગ્યામાં રાખો. બીજ ભરભરા થયા બાદ વાવણીના ઉપયોગમાં લો. જો બીજને કિટનાશક કે ફૂગનાશક દવાનો આપવાનો હોય તો પ્રવાહી જૈવિક ખાતરનો ૫૮ સૌથી છેલ્લે આપી વાવણી કરવી.

૨. ધરુની માવજત : ૨૦ લીટર પાણીમાં ૧૦૦ મિ.લી. પ્રવાહી જૈવિક ખાતર લઈ દ્રાવણ બનાવી, ધરુના મૂળને ૧૫ - ૨૦ મિનિટ તેમાં બોળીને તરત રોપણી કરો.

૩. ચાસમાં ઓરીને : ૫૦૦ મિ. લી. પ્રવાહી જૈવિક ખાતર ૩૦ - ૪૦ કિ. ગ્રા. કમ્પોસ્ટ / ખેતરની માટી સાથે ભેળવીને ૧ એકરમાં ચાસમાં ઓરીને વાપરવું.

૪. ટપક પદ્ધતિ : ૧૦૦ લીટર પાણીમાં ૫૦૦ મિ. લી. પ્રવાહી જૈવિક ખાતર લઈ દ્વાવણ બનાવી, આ દ્વાવણનો ૧ એકરમાં ટપક પદ્ધતિ દ્વારા ઉપયોગ કરો.

૬. સરદાર લિક્વીડ બાયોફર્ટીલાઇઝર યોગ્ય વપરાશ મુદત સુધીમાં જ વાપરવાની ભલામણ શા માટે કરવામાં આવે છે ?

સરદાર લિક્વીડ બાયોફર્ટીલાઇઝરના ઉત્પાદન સમયે તેમાં જીવાણુઓની સંખ્યા ચોક્કસ નિર્ધારિત માત્રામાં રાખવામાં આવે છે. યોગ્ય વપરાશ મુદત સુધી જીવાણુઓની સંખ્યા અસરકારક અને આવશ્યક માત્રામાં હોય છે, ત્યારબાદ જીવાણુઓની સંખ્યામાં ઘટાડો થઈ જતો હોવાથી ઈચ્છિત લાભ મેળવી શકાતા નથી.

૭. સરદાર લિક્વીડ બાયોફર્ટીલાઇઝર સેન્ડ્રિય કચરાના કમ્પોસ્ટિંગમાં વાપરી શકાય ?

સરદાર લિક્વીડ બાયોફર્ટીલાઇઝર ના જીવાણુઓનું મુખ્ય કાર્ય વાતાવરણમાંના નાઈટ્રોજનને જમીનમાં સ્થાપિત કરવાનું કે પછી જમીનમાંનાં અલભ્ય ફોસ્ફરસ ને લભ્ય સ્વરૂપમાં ફેરવવાનું છે. તેઓ સેન્ડ્રિય કચરાના કમ્પોસ્ટિંગ અથવા વિઘટનનો ગુણ ધરાવતા નથી.

૮. સરદાર લિક્વીડ બાયોફર્ટીલાઇઝર ના એઝોટોબેક્ટર અને એઝોસ્પિરીલમ માટે પાકની ભલામણ એકસરખી હોય છે તો આ બન્નેમાંથી શું વાપરવાથી સારો ફાયદો થાય ?

સરદાર લિક્વીડ બાયોફર્ટીલાઇઝર ના એઝોટોબેક્ટર અને એઝોસ્પિરીલમ માટે પાકની ભલામણો લગભગ સરખી હોય છે. પરંતુ જે વિસ્તારોમાં વધારે માત્રામાં પિયતના પાણીનો ઉપયોગ થતો હોય અથવા ખેતરને પાણીથી ભરી દેવામાં આવતું હોય તેવા ડાંગર જેવા પાક અથવા ખેતપદ્ધતિઓ માટે સામાન્ય રીતે એઝોસ્પિરીલમ સાકું પરિણામ આપે છે.

૯. લિક્વીડ બાયોફર્ટીલાઇઝર વાપર્યાં બાદ તેની અસર પાક ઉપર તરત દેખાય ?

વ્યાપકપણે વપરાતા રાસાયણિક ખાતરોમાં પાકને જરૂરી એવા પોષક તત્ત્વો ઉપલબ્ધ સ્વરૂપે બહોળી માત્રામાં હોય છે. પાક તેનો તરતજ ઉપયોગ કરી શકે છે અને તેથી તરત તેની અસર જોઈ શકાય છે. જ્યારે લિક્વીડ બાયોફર્ટીલાઇઝરમાં રહેલા જીવંત જીવાણુઓ જમીનમાં જઈ, વૃદ્ધિ પામી જે તે પોષક તત્ત્વો પૂરા પાડે છે જે રાસાયણિક ખાતરની સરખામણીમાં થોડી લાંબા ગાળાની પ્રક્રિયા છે જેથી લિક્વીડ બાયોફર્ટીલાઇઝર વાપર્યાં બાદ તેની અસર પાક ઉપર તરત દેખાય નહીં.

૧૦. દરેક વર્ષે લિક્વીડ બાયોફર્ટીલાઇઝર વાપરવું જરૂરી છે ? શા માટે ?

લિક્વીડ બાયોફર્ટીલાઇઝર ના જીવાણુઓ જમીનમાં પાકના મૂળતંત્રની સાથે સઘન સહવાસમાં રહીને મૂળતંત્રના સ્ત્રાવોમાં થી તેમ જ જમીનમાં રહેલા સેન્ડ્રિય તત્ત્વોમાંથી પોષણ મેળવી વૃદ્ધિ પામે છે બદલામાં પાકનું નાઈટ્રોજન / ફોસ્ફરસ જેવા પોષક તત્ત્વો પૂરા પાડે છે. પાકની કાપણી બાદ પિયત ન હોવાથી જમીનમાં ભેજનું પ્રમાણ ઘટે છે જેથી જીવાણુઓની સંખ્યામાં ઉત્તરોત્તર ઘટાડો થાય છે. નવેસરની વાવણી વખતે આ કારણોસર ખેતરમાં લાભદાયી જીવાણુની સંખ્યા પૂરતા પ્રમાણમાં હોતી નથી આથી દર વર્ષે લિક્વીડ બાયોફર્ટીલાઇઝર નો ઉપયોગ કરવો જરૂરી છે.

૧૧. લિક્વીડ બાયોફર્ટિલાઇઝરની બોટલ ખોલ્યા પછી જરૂર પ્રમાણે તેનો એક કરતા વધારે વખત ઉપયોગ કરી શકાય ?

લિક્વીડ બાયોફર્ટિલાઇઝરમાં જીવંત જીવાણુઓ હોય છે જેથી બોટલને એકવાર ખોલ્યા પછી તેનો પૂરેપૂરો ઉપયોગ કરી લેવો હિતાવહ છે.

૧૨. સરદાર લિક્વીડ બાયોફર્ટિલાઇઝર ની જરૂરીયાત માટે કંપનીના ડેપો ઉપર અગાઉથી જાણ કરવી શા માટે આવશ્યક છે ?

સરદાર લિક્વીડ બાયોફર્ટિલાઇઝરની બોટલની અવધિ બાર મહિનાની હોય છે આથી કંપનીના ડેપો ઉપર તે ડેપોની જરૂરીયાતના આધારે જ મોકલવામાં આવે છે જેથી ખેડૂતને લાંબા સમયગાળાની અવધિની બોટલ મળી રહે. પાકના આધારે ખેડૂતની લિક્વીડ બાયોફર્ટિલાઇઝરની જરૂરીયાત જુદી જુદી હોય છે જેથી જે તે ડેપો ઇન્ચાર્જ જો આ બાબતથી વાવણીની ઋતુ પહેલાં માહિતીગાર હોય તો વપરાશના સમયે તે મળી રહે તે પ્રમાણે તેઓ કંપનીના ઉત્પાદન એકમમાંથી મંગાવી રાખી શકે.

૧૩. સરદાર લિક્વીડ બાયોફર્ટિલાઇઝર ના ઉપયોગથી રાસાયણિક ખાતરના પ્રમાણમા કેટલો ઘટાડો કરી શકાય ? કોઈ ચોક્કસ પ્રમાણમાય ?

“સંકલિત પાક પોષણ વ્યવસ્થા” અનુસાર રાસાયણિક ખાતર તેમજ સેન્દ્રિય ખાતરનો સંતુલિત માત્રામાં પ્રમાણિત કરાયેલ પદ્ધતિ અનુસાર ઉપયોગ કરવાથી પાકને જરૂરી એવા મુખ્ય તેમજ ગૌણ તત્વો આવશ્યક પ્રમાણમાં મળી રહે છે, જમીનની ફળદ્રુપતા ટકાવી શકાય છે, પ્રદૂષણ થતું અટકાવી શકાય છે અને ખેતીને પોષણક્ષમ બનાવી શકાય છે. આ એક આદર્શ ખેતપદ્ધતિ છે જે અનુસાર લિક્વીડ બાયોફર્ટિલાઇઝર્સ જેવા જીવંત ખાતરોને રાસાયણિક ખાતરોના પૂરક તેમજ સહાયક તરીકે વર્ણવ્યા છે નહીં કે વિકલ્પ તરીકે. આથી જમીન ચકાસણી બાદ ભલામણ કરાતા રાસાયણિક ખાતર ઉપરાંત લિક્વીડ બાયોફર્ટિલાઇઝર વાપરવાની ભલામણ કરવામાં આવે છે.

૧૪. સરદાર લિક્વીડ બાયોફર્ટિલાઇઝર ના ઉપયોગથી પાકને અન્ય પ્રકારના કોઈ લાભ થાય છે ?

સરદાર લિક્વીડ બાયોફર્ટિલાઇઝર ના ઉપયોગથી પાકને જરૂરી એવા નાઈટ્રોજન અને ફોસ્ફરસની આપૂર્તિ થાય છે અને આ ઉપરાંત પાકને જરૂરી એવા ઉત્સેચકો, વૃદ્ધિવર્ધક દ્રવ્યો, સૂક્ષ્મ પોષક તત્વો વગેરે મળી રહે છે અને સરવાળે જમીન ફળદ્રુપ બને છે.
